ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟΝ ΤΥΠΟ

ΕΝΑΣ ΔΗΜΙΟΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΗΘΟΠΟΙΟΣ

'Ο Τζών Ἕλλις δήμιος τῆς πόλεως τοῦ Λονδίνου καρητήθηκε πρὸ ἓξ μηνῶν ἀπὸ τὴν θέσι του καὶ ἔγινε... ἠθοποιός. Εἰργάσθη ὡς δήμιος δεκαέξη ὁλόκληρα χρόνια καὶ ἐκρέμασε—στὴν 'Αγγλία ἀπαγχονίζονται οἱ εἰς θάνατον καταδικαζόμενοι— μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια 203 ἄνθρώπους. 'Ο τελευταῖος ποὺ κρέμασε ἦτο μιὰ νεωτάτη καὶ ὡραιοτάτη γυναίκα ἡ ὁποία εἶχε σκοτώσει τὸν ἄντρα της, τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα του γιὰ νὰ τοὺς κλέψῃ. Κατὰ τὸ διάστημα ποὺ ἦτο στὴν ὑπηρεσία, ἔλαβε ἑκτὸς ἀπὸ τὸ μισθό του καὶ 2030 στερλίνες λίρες, δηλαδὴ ὑπελογίσθη δέκα λίρες κάθε ἄνθρωπος τὸν ὁποῖο ἀπηγχόνισε. 'Ο μισθὸς ὅμως τοῦ δημίου, ὅπως ἐδήλωσε στὶς 'Αγγλικὲς ἐφημερίδες ὁ Τζὼν Ἕλλις, εἶνε ὁ μόνος μισθὸς ποὺ δὲν αὐξήθηκε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Παρητήθη ἀπὸ δήμιος γιατὶ ἀηδίασε πειὰ νὰ ἐξασκῇ τὸ ἀποτροπιαστικὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα, ἀλλὰ καὶ γιατὶ δὲν ἔβγαζε καθόλου τὰ ἔξοδα ποὺ τοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ ζήσῃ. Στὴν ἀρχὴ ἀποφάσισε νὰ γίνῃ κουρέας, ἀλλὰ πολὺ φυσικὰ κανεὶς δὲν πήγαινε νὰ παραδώσῃ τὸ κεφάλι του στὸ δήμιο. Μπορεῖ ἔξαφνα νὰ ἐξεχνοῦσε ὅτι εἶχε παρατηθῆ ἀπὸ δήμιος καὶ ἀντὶ νὰ κόψῃ τὰ μαλλιὰ τοῦ πελάτου του νὰ τοῦ ἔκοβε τὸ κεφάλι.

'Απεφάσισε λοιπὸν νὰ γίνῃ ἠθοποιὸς καὶ νὰ κοριστάνῃ τὸ δήμιο στὴν σκηνή, ὁσάκις τὸ ἀπαιτοῦσε τὸ παιζόμενο ἔργο. Τὰ ἀγγλικὰ φύλλα γράφουν ὅτι παίζει θαυμάσια καὶ τόσο ὡραῖα τὰ βγάζει πέρα στὸ ρόλο του ὥστε νομίζει κανεὶς πὼς βλέπει πραγματικὲς θανατικὲς ἐκτελέσεις. Δηλαδὴ μὲ ἄλλους λόγους μιμεῖται τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του ὅταν ἐκτελοῦσε χρέη πραγματικοῦ δημίου.

Σ' ἕνα θεατρικὸ κριτικὸ μιᾶς μεγάλης ἀγγλικῆς ἐφημερίδος ποὺ τοῦ ζήτησε τὶς ἐντυπώσεις του ὁ Τζὼν Ἕλλις εἶπε τὰ ἑξῆς : «Δὲν ξέρω γιατὶ ἀλλὰ ὅταν παριστάνω τὸ δήμιο στὴ σκηνὴ αἰσθάνομαι κάποια ταραχὴ ποὺ δὲν τὴν αἰσθανόμουνα ὅταν ἐκρέμαγα πραγματικὰ τοὺς καταδίκους ! Καὶ μιὰ ἄλλη ἀκόμη λεπτομέρεια, ἐξηκολούθησε ὁ Τζὼν Ἕλλις : Στὸ θέατρο ἡ ψεύτικες ἐκτελέσεις ἀπαιτοῦν πολὺ περισσότερο χρόνο παρ' ὅτι ἀπαιτοῦσαν ἡ ἀληθινές. Γιὰ κάθε θανατικὴ ἐκτέλεσι μοῦ ἐχρειάζοντο 9 δευτερόλεπτα, ἐνῶ στὸ θέατρο κάθε ἐκτέλεσις ἀπαιτεῖ τουλάχιστον 10 λεπτά».

ΕΥΘΥΜΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ;... — ΠΑΘΗΤΙΚΟ ;...

Τὸ ἀγαπῶ μοῦ εἶπεν ἡ δασκάλισσα
Ρῆμα κι' αὐτὸ πὼς εἶνε ἐνεργητικό,
Ἤμουν μικρὸς καὶ δὲν τό πολυσκάλισα
Μὰ τώρα ποὺ ἀγάπησα, ἄχ τί κακὸ
Παθητικό τὸ εὗρηκα. Παθητικό !...

ΤΣΙΜΠΟΥΣΑΝ !...

Τσιμποῦσαν κάποιον μιὰ νυχτιὰ οἱ ψύλλοι στὸ κρεββάτι,
Κι' ὁ δυστυχὴς δὲν μπόρεσε, σιγμὴ νὰ κλείση μάτι.
Τί ἔκανε ; Σηκώθηκε κι' ἔσβυσε τὸ κανδύλι,
Νὰ μὴν τὸν βλέπουν τάχατε στὰ σκοτεινὰ οἱ ψύλλοι !...

Ὁ Κρύος

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Η ΑΦΗΡΗΜΑΔΑ ΤΟΥ ΛΑΦΟΝΤΑΙΝ

Στὸ δρόμο μὲ τὸ σακάκι ἀνάποδα καὶ μὲ ἕνα παποῦτσι ! Ὅπου χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ γελοῦσε μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους... εἰς βάρος του ! Ἡ συνάντησίς του μὲ τὸ γυιό του. «Χαίρω πολὺ κύριε, διὰ τὴν γνωριμίαν !» «Ἡ γυναῖκα μου δὲν ἦταν στὸ σπίτι... Ἔλειπε στὴν ἐκκλησία !» κλπ. κλπ.

'Εγράψαμε καὶ ἄλλοτε πολλὲς φορὲς γιὰ τὴν ἀφηρημάδα καὶ γενικῶς γιὰ τὶς διάφορες ψυχικὲς ἀδυναμίες, ἢ «ἀνισορροπίες» διασκεκριμένων ἀνδρῶν καὶ ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς... πιὸ διασήμους ἀφηρημένους ἦταν καὶ ὁ περίφημος Γάλλος μυθοποιὸς Λαφονταίν. Ἡ ἀφηρημάδα τοῦ Λαφονταίν, σχετικὰ ἀνέκδοτα τοῦ ὁποίου δημοσιεύσαμε καὶ ἄλλοτε, πολλὲς φορὲς ἔγινε ἀφορμή, ὥστε ἐκεῖνοι ποὺ δὲν τὸν ἐγνώριζαν νὰ τὸν νομίσουν γιὰ βλάκα καὶ ἠλίθιο.

Ἔτσι συχνότατα τὸν εἶδαν στοὺς δρόμους νὰ φορῇ τὸ σακάκι του ἀνάποδα καὶ τὰ παπούτσια του... παράταιρα ! Κάποτε μάλιστα βγῆκε φορῶντας μονάχα ἕνα παποῦτσι ! Ὅπως ἦταν πολὺ φυσικό, ὁ κόσμος ξεκαρδίστηκε στὰ γέλια ὅταν τὸν εἶδε, μὰ ὁ Λαφονταίν, ὁ ὁποῖος δὲν κατάλαβε τὴν ἀφορμὴ γιὰ τὴν ὁποία γελοῦσαν, δὲν ἄργησε νὰ λάβῃ καὶ ὁ ἴδιος μέρος σ' αὐτὴ τὴ γενικὴ φαιδρότητα καὶ νὰ ξεκαρδιστῇ στὰ γέλια !...

Δὲν εἶνε γνωστὸν ἂν ἡ ἀφηρημάδα τοῦ μεγάλου μυθοποιοῦ ἐστάθη ἀφορμὴ νὰ χωρίση μὲ τὴ γυναῖκα του. Τὸ βέβαιο εἶνε ὅτι ἐχώρισαν καὶ ὁ μικρός του γυιὸς ἐπεδικάσθη στὴ μητέρα του, ἡ ὁποία ἀνέλαβε καὶ τὴν ἀνατροφή του. Τὸ παιδὶ αὐτὸ, χάρις στὴν ἀφοσίωση τῆς μητέρας του, ἔλαβε πρώτης τάξεως μόρφωση καὶ ἐπλουτίσθη μ' ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς καλῆς ἀγωγῆς τῶν νέων τῆς ἐποχῆς του. Ἡ μητέρα του ὅμως κατώρθωσε συγχρόνως νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ τέτοιο μῖσος ἔναντίον τοῦ πατέρα του καὶ τόση ἀποστροφή, ὥστε, ἂν καὶ ἄκουγε τόσα καὶ τόσα καλὰ γι' αὐτὸν, δὲν ἐζήτησε οὔτε μία φορὰ νὰ τὸν ἰδῇ ἁπλῶς. Κάποτε ὅμως μερικοὶ φίλοι τοῦ συγγραφέως προσπάθησαν νὰ φέρουν σ' ἐπαφὴ τὸν Λαφονταίν μὲ τὸ γυιο του, ὁ ὁποῖος, καθὼς ἤλπιζαν, θὰ μεσολαβοῦσε κατόπιν νὰ συμφιλίωση τοὺς χωρισμένους γονεῖς του. Ὥρισαν λοιπὸν τὸ μέρος ὅπου θὰ γίνονταν ἡ συνάντησις, ἀλλ' ὁ Λαφονταίν ὅταν πῆγε ἐκεῖ, λησμόνησε τὸ σκοπὸ τῆς μεταβάσεώς του. Σὲ λίγο ἔφτασε καὶ ὁ γυιός του, συνοδευόμενος ἀπὸ τρεῖς τέσσερες κοινοὺς καὶ τῶν δύο, φίλους. Οἱ φίλοι αὐτοὶ εἶχαν συνεννοηθῆ νὰ μὴν ἀποκαλύψουν στὸν Λαφονταίν ὅτι ὁ νέος ποὺ εἶχαν μαζύ τους ἦταν ὁ γυιός του, γιὰ νὰ ἰδοῦν ἂν θὰ τὸν ἐγνώριζε. Ὁ Λαφονταίν, ὁ ὁποῖος ὅπως εἴπαμε, εἶχε ξεχάσει τὸ σκοπὸ τῆς μεταβάσεώς του στὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅταν εἶδε τοὺς φίλους του μ' ἕναν ἄγνωστο νέο μαζύ, ἄρχισε νὰ τοὺς ρωτᾶ διάφορα πράγματα, ἀσχετα πρὸς τὴ φλέγουσα ὑπόθεσι. Ἄνοιξαν κατόπι φιλολογικὴ συζήτηση, στὴν ὁποία ἔλαβε μέρος καὶ ὁ υἱὸς Λαφονταίν. Οἱ καλοὶ τρόποι τοῦ νέου, ἡ σκεπαθητικὴ φυσιογνωμία του, ἡ εὐρύτης τῶν γνώσεών του, ἡ εὐφράδειά του, τράβηξαν πολὺ τὴν προσοχὴ τοῦ Λαφονταίν, ὁ ὁποῖος στο τέλος ἦταν καταγοητευμένος μαζύ του. Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ παρετήρησε στοὺς φίλους του ὅτι δὲν τοῦ ἐσύστησαν τὸν «κύριο», μὲ τὸν ὁποῖο εἶχε τὴν τιμὴ νὰ συζητῇ.

Τότε ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ γυιός του. Ὁ Λαφονταίν ὅμως; ἀντὶ νὰ ἀγκαλιάσῃ τὸ παιδί του καὶ νὰ τὸ φιλήσῃ, ὅπως θὰ ἔκανε κάθε πατέρας σὲ μιὰ τέτοια περίσταση, μουρμούρισε τὸ συνηθισμένο τυπικὸ φρασίδιο, ποὺ ἀπευθύνουμε σὲ παρόμοιες περιστάσεις :

— Ἄ ! χαίρω πολύ, κύριε ! εἶπε χαμογελῶντας καὶ προτείνοντας τὸ χέρι του στὸ γυιό του.

Τὸ πρᾶγμα φάνηκε ἀστεῖο καὶ ὅλοι, μήτε τοῦ Λαφονταίν ἐξαιρουμένου, ἐξέσπασαν σ' ἀκράτητα γέλια.

Λίγες ἡμέρες μετὰ τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ ὁ περίφημος μυθοποιὸς ἀποφάσισε, κατόπιν συμβουλῶν διαφόρων φίλων του, νὰ συμφιλιωθῆ μὲ τὴ γυναῖκα του, ἡ ὁποία ἔμενε τότε σὲ κάποιο προάστειο τοῦ Παρισιοῦ.

'Ανέβηκε λοιπὸν σ' ἕνα ταχυδρομικὸ ἁμάξι καὶ ξεκίνησε. Κατὰ τὸ ταξεῖδι ὅμως ξέχασε ποῦ πήγαινε καὶ τὸ ξαναθυμήθηκε μόνο ὅταν ἔφτασε στὸ προάστειο ὅπου ἔμενε ἡ γυναῖκα του. Ὅταν ἔφτασε στὸ σπίτι της τέλος, ρώτησε τὴν ὑπηρέτρια, ποὺ βγῆκε στὴν πόρτα, ἂν ἦταν μέσα ἡ κυρία. Ἡ ὑπηρέτρια τοῦ εἶπε ὅτι ἡ κυρία εἶχε πάει στὴν ἐκκλησία καὶ ὅτι θὰ γύριζε μετὰ δύο ὧρες. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐγνώριζε τὸ Λαφονταίν, δὲν τοῦ εἶπε νὰ περάσῃ μέσα καὶ νὰ τὴν περιμένῃ. Ὁ Λαφονταίν πάλι, βρίσκοντας πὼς αὐτὲς οἱ δυὸ ὧρες, ποὺ ἡ γυναίκα του θὰ ἔλειπε στὴν ἐκκλησία, τοῦ ἦσαν ἀρκετὲς γιὰ νὰ ἐπισκεφθῆ κάποιο φίλο του, ποὺ ἔμενε στὸ ἴδιο προάστειο, πῆγε στοῦ φίλου του.

Ἐκεῖ ἔμεινε φιλοξενούμενος δύο ὁλόκληρα ἡμερόνυχτα, χωρὶς νὰ ξαναθυμηθῆ τὸ σκοπὸ τῆς ἀφίξεώς του στὸ χωριό. Μετὰ τὶς δυὸ μέρες ξαναγύρισε στὸ Παρίσι. Οἱ φίλοι του ἔτρεξαν νὰ μάθουν ἂν συνεφιλιώθη ἐπὶ τέλους μὲ τὴ γυναῖκα του. Ὅταν τὸν ἐρώτησαν τὶ ἀπόκαμε, ὁ Λαφονταίν σὰ νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ λήθαργο, τοὺς εἶπε :

— Ἄ ! ναί !... ἡ γυναῖκα μου ;... ἦταν στὴν ἐκκλησία. Δὲν ἦταν στὸ σπίτι της...

Πολλὲς φορὲς ὁ Λαφονταίν ἀντὶ νὰ φέρνῃ τὴν πίπα στὸ στόμα καὶ τὴ φωτιὰ στὴν πίπα, ἔβανε τὸ ἀνάποδο. Καὶ μολονότι τὰ χείλη του εἶχαν πληγιάσει, δὲν ἔννοοῦσε οὔτε ἀπ' αὐτὴ τὴν τόσο ἐπικίνδυνη ἀφηρημάδα ν' ἀπαλλαγῆ.

ποὺ δὲν ἔχει τελειωμό.

— Τόσο τὸ χειρότερο, φώναξε ἐκείνη, γιατὶ τοῦφερνα μιὰ σαπουῦλα γεμάτη χουσάφι καὶ μιὰ ἄλλη γεμάτη ἀπὸ διαμάντια ποὺ μοῦ χάρισε ἡ φίλη μου ἡ Νεράϊδα τῆς 'Ηδονῆς....

Καὶ λέγοντας αὐτὰ πῆρε δυὸ μικρὲς σαπουλίτσες ἀπὸ κόκκινο βελοῦδο, στολισμένες μὲ μαργαριτάρια καὶ τὶς ἄνοιξε γιὰ νὰ δείξῃ τὰ πλούτη της στὶς θαμβωμένες χωριατοποῦλες, τὶς παληὲς συντρόφισσες.

'Αλλὰ τότε ἔγινε κάτι ἀφάντασιο. 'Η δυὸ σαπουῦλες δὲν εἶχαν μέσα τίποτ' ἄλλο παρὰ μόνο φύλλα ξερὰ καὶ χαλίκια.

Ὅταν τὸ εἶδε αὐτὸ ἡ Μαργαρίτα τρελλὴ ἀπὸ ντροπή, ἀπὸ λύσσα κι' ἀπὸ λύπη, ἔφυγε, ἐνῶ πίσω της ἄκουγε τὰ σκληρὰ σαρκαστικὰ γέλοια μὲ τὰ ὁποῖα τὴν ξεπροβόδιζαν ἡ χωριατοποῦλες.

Ἔφυγε τρέχοντας πρὸς τὸ μικρὸ ποταμάκι ποὺ κάτω ἀπ' τὸ ξύλινο γεφυράκι κυλοῦσε διαρκῶς μ' ἕνα σφύριγμα σαρκαστικό, σὰν δενδρογαλιὰ μὲ ἀσημένια λέπια.

Τὴν φορὰ αὐτὴ ἡ Μαργαρίτα δὲν ξαναγύρισε πειὰ στὸ χωριό της... δὲν φάνηκε ποτέ, πουθενά.

Georges Haurigot